

Augsnes, mēslošanas līdzekļu un substrātu laboratoriskā testēšana

Publicēts: 02.10.2020.

Agroķīmijas laboratorija

Valsts augu aizsardzības dienesta Agroķīmijas departamenta Agroķīmijas laboratorija ir akreditēta laboratorija, kas veic augsnes, organisko mēslošanas līdzekļu un substrātu fizikāli ķīmisko testēšanu saskaņā ar standarta LVS EN ISO/IEC 17025 prasībām.

Kvalitāte un metodes

Agroķīmijas laboratorija ir akreditēta 2003. gadā. Laboratorijas mērķis ir veikt iesniegto paraugu testēšanu iespējami īsos termiņos, vienlaikus nodrošinot testēšanas kvalitāti un objektīvus rezultātus. Lai uzturētu savu profesionalitāti, laboratorija regulāri piedalās prasmes pārbaudēs. Testēšanā tiek izmantoti LVS izstrādāti vai adaptēti standarti, kā arī starptautisku organizāciju (ISO, CEN) atzītas metodes un standarti.

Papildu informācija: www.latak.gov.lv > [Akreditētās institūcijas](#) > T-278

Augsnes testēšana

Lai nodrošinātu ilgtspējīgu augsnes izmantošanu, ir nepieciešama informācija par augu barības vielu saturu augsnē. Vispārīgu priekšstatu par augsnes auglību sniedz tās agroķīmiskie pamatrādītāji: reakcija (pH), organisko vielu, kustīgā fosfora (P_2O_5) un kālija (K_2O) saturs. Dažkārt, lai spriestu par augsnes piemērotību konkrētu kultūraugu audzēšanai, vēlams noteikt arī sekundāro un mikroelementu saturu augsnē.

Laboratorija nenosaka kopējo elementu saturu augsnē, jo tas neraksturo, cik daudz attiecīgajā augsnē esošā elementa augs var izmantot. Laboratorijā nosaka tikai augiem izmantojamus elementus.

Augsnes agroķīmiskā analīze laboratorijā

Paraugu ņemšana

Vienu paraugu var ņemt no platības, kas nav lielāka par 6 ha. Katra platība veido vienu paraugu ņemšanas laukumu.

Katru paraugu ņem, ejot pa laukuma garāko diagonāli un veicot 15-20 zondējumus vai rakumus ar lāpstu 20cm dziļumā. Atsevišķos zondējumos vai rakumos paņemto augsni ievieto spainī, rūpīgi samaisa.

No samaisītās augsnes paņem vienu vidējo augsnes paraugu (apmēram 0,5 līdz 1 kg), ko ievieto tīrā traukā (piemēram, plastmasas spainī vai auduma maisiņā). Ja tiek ņemti vairāki paraugi, katru paraugu skaidri identificē.

Paraugus ņem no viendabīgas augsnes, vienā paraugā nedrīkst apvienot augsni ar atšķirīgu granulometrisko sastāvu (piemēram, smilts un māls), ar dažādu organisko vielu saturu vai no dažādiem augsnes tipiem (piemēram, velēnu karbonātu un podzolētas augsnes).

Paraugu nedrīkst ņemt nesen kalļotā vai mēsloātā laukā, paraugu ņem ne ātrāk kā vienu mēnesi pēc kalļošanas vai mēslošanas.

Paraugs, cik iespējams, nedrīkst saturēt nesadalījušās augu daļas, dzīvnieku atliekas, akmeņus vai citus piemaisījumus.

Paraugu iesniegšana laboratorijā

Paraugus laboratorijā var iesniegt personīgi, nosūtot tos pa pastu, ar pakomātu (TC "Alfa") vai kurjeru. Ja plānots iesniegt lielu paraugu skaitu (vairāk par 50 paraugiem), vēlams iepriekš sazināties ar laboratoriju.

Iesniedzot paraugus, vēlams iesniegt arī aizpildītu pieteikuma veidlapu (veidlapā jāaizpilda tikai pelēkās ailes).

 [Pieteikums augsnes analīzēm](#)

 [Pieteikums augsnes analīzēm](#)

Ja testēšana tiek veikta, lai izpildītu integrētās augu audzēšanas prasības, vēlams norādīt lauka nosaukumu, lauka bloka Nr. vai kadastra Nr.

Laboratorija paraugus pieņem darbdienās no plkst. 9.00 līdz 16.00. Dienā pirms valsts noteiktajiem svētkiem paraugus laboratorijā pieņem no plkst. 9.00 līdz 15.00.

Testēšanas laiks ir atkarīgs no nosakāmo rādītāju skaita:

Pamatrādītāju (pH, organisko vielu, kustīgā fosfora un kālija saturs noteikšana) testēšana tiek veikta apmēram 15 darbdienu laikā.

Mikroelementu testēšana tiek veikta līdz 25 darbdienu laikā.

Atkarībā no laboratorijas noslodzes testēšana var prasīt vairāk laika. Analīzes klientu iesniegtajiem paraugiem tiek veiktas tikai rindas kārtībā.

Testēšanas rezultātus (testēšanas pārskatu) klientam izsniedz atkarībā no viņa izvēlēta veida:

nosūtot elektroniski uz e-pasta adresi;

klātienē, klientam ierodoties laboratorijā;

steidzamos gadījumos – pa tālruni.

Testēšanas pārskats satur pieteikumā norādīto klienta informāciju un testēšanas rezultātus. Laboratorija nesniedz interpretācijas un konsultācijas par testēšanas rezultātiem.

Augsnes minerālais slāpeklis (N/NH₄ un N/NO₃)

Ņemot vērā minerālā slāpekļa testēšanas metodes specifiku, par šīs analīzes veikšanu iepriekš jāsažinās ar laboratoriju.

Paraugus pēc ņemšanas uzglabā saldētavā, ja paraugus nogādā laboratorijā uzreiz pēc ņemšanas, tad transportēšanas laikā paraugi jāuzglabā aukstuma kastē.

Tehnisku iemeslu dēļ Agroķīmijas laboratorija šobrīd neveic mēslošanas līdzekļu un substrātu analīzi. Atvainojamies par sagādātajām neērtībām!

Organisko mēslošanas līdzekļu un substrātu testēšana

Lai pilnvērtīgi izmantotu mēslošanas līdzekļus, ir nepieciešama informācija par mēslošanas līdzekļu saturu. Svarīgākie rādītāji, kas nepieciešami mēslošanas plānošanai, ir kopējā slāpeklis (N), fosfors (P₂O₅) un kālijs (K₂O).

Mēslošanas līdzekļa un substrāta analīze laboratorijā

Paraugu ņemšana

Ņem 5 līdz 10 paraugus no dažādām vietām, bet ne no virskārtas. Atsevišķajos punktos paņemtos paraugus ievieto spainī, rūpīgi samaisa un no samaisītā parauga paņem vienu vidējo paraugu. Šķidrājiem mēslošanas līdzekļiem (piemēram, vircai, digestātam u.c.) testēšanai nepieciešami apmēram 3 litri, cietajiem mēslošanas līdzekļiem – apmēram 2 kg.

Ja ņem šķidros mēslošanas līdzekļus, tos pirms paraugu ņemšanas samaisa visā tilpumā (visu krātuvi vai cisternu).

Ja mēslošanas līdzekli paredzēts izkliegt uz lauka, paraugu ņem pirms izkliešanas.

Atkarībā no laikapstākļiem un gaisa temperatūras pēc parauga ņemšanas var būt nepieciešams to uzglabāt aukstumā.

Paraugu iesniegšana laboratorijā

Paraugus laboratorijā var iesniegt personīgi vai ar kurjeru. Ja plānots iesniegt lielu paraugu skaitu (vairāk par 50 paraugiem), vēlams iepriekš sazināties ar laboratoriju.

Iesniedzot paraugus, vēlams iesniegt arī aizpildītu pieteikuma veidlapu (veidlapā jāaizpilda tikai pelēkās ailes):

[veidlapa \(DOC\)](#)

[veidlapa \(PDF\)](#)

Laboratorija paraugus pieņem darb dienās no plkst. 9.00 līdz 16.00. Dienā pirms valsts noteiktajiem svētkiem paraugus laboratorijā pieņem no plkst. 9.00 līdz 15.00.

Paraugu testēšana tiek veikta apmēram 15 darbdienu laikā. Atkarībā no laboratorijas noslodzes testēšana var prasīt vairāk laika. Analīzes klientu iesniegtajiem paraugiem tiek veiktas tikai rindas kārtībā.

Testēšanas rezultātus (testēšanas pārskatu) klientam izsniedz atkarībā no viņa izvēlētā veida:

nosūtot elektroniski uz e-pasta adresi;

klātienē, klientam ierodoties laboratorijā;

steidzamos gadījumos – pa tālruni.

Testēšanas pārskats satur pieteikumā norādīto klienta informāciju un testēšanas rezultātus. Laboratorija nesniedz interpretācijas un konsultācijas par testēšanas rezultātiem.

<https://www.vaad.gov.lv/lv/augnes-meslosanas-lidzeklu-un-substratu-laboratoriska-testesana>